

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasanın 98. İçtüzüğün 96 ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

G. Otlu

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Gıda güvenliği, gıdanın üretiminden tüketicinin sofrasına ulaşmaya kadar ortaya çıkabilecek fiziksel, kimyasal ve mikrobiyolojik bozulmaların öngörülmesini ve önlenmesini amaçlayan tedbirlerin tümünü kapsar. Bu güvenliğin sağlanabilmesi için gıda mühendislerinin gıda üretimi, işleme, paketlenme ve dağıtım süreçlerinde aktif olarak görev alması ve etkin denetimler gerçekleştirmesi gerekmektedir.

Her yıl yüzlerce gıda zehirlenmesi, gıda skandalı ile taklit ve tağşiş yapan firmalara ilişkin haberlerle karşılaşılmasının başlıca nedenleri, özel sektörde gıda mühendislerinin mesleki sorumluluklarını yerine getirmek istediklerinde işveren baskısına maruz kalmaları, kamuda ise denetimlerin yetersiz olması ve bu denetimlerin yetkin olmayan kişiler tarafından gerçekleştirilmesidir.

Gıda mühendisleri, kamusal denetimlerin etkin biçimde yürütülebilmesinin, gıda üretim sürecinde ortaya çıkabilecek riskleri önleme yöntemlerine ve gıda güvenliği standartlarına hakim, yeterli sayıda gıda mühendisinin istihdam edilmesine ve bu mühendislerin gıda denetimlerinde etkin rol almasına bağlı olduğunu ifade etmektedir.

Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde görev yapan gıda kontrol görevlilerinin yalnızca %25-27'sinin gıda mühendisi olması ise gıda denetimlerinin etkinliğinin sorgulanmasını gerektirmektedir. Bakanlık verilerine göre, bir işletmeye yılda yapılan ortalama denetim sayısı 2019'da 1,80, 2020'de 1,95, 2021'de 1,96, 2022'de 1,88, 2023'te tekrar 1,80 seviyesine düşmüştür.

Denetim sıklığının artırılması etkin bir denetim ortaya koymaya yeterli değildir. Gıda Kontrol Denetmeni unvanı alma yetkisi, gıda mühendisleri dışında, aralarında zabıtalara da bulunduğu toplam 7 ayrı meslek mensubuna verilmiştir. Bu durum gıda denetiminin etkinliğini düşürmektedir.

Gıda mühendisliği meslek grubu hem özel sektörde hem de kamuda ciddi istihdam ve yetki sorunları yaşamaktadır. KPSS'den yüksek puan almış birçok gıda mühendisi uzun

yıllardır atama beklemektedir. Bununla beraber özel sektörde çalışan gıda mühendislerinin çalışma koşullarının iyileştirilmesi gerekmektedir.

Gıda güvenliğinin tehlikeye atılmasını önlemeyi amaçlayan Tehlike Analizi ve Kritik Kontrol Noktası Sistemi (HACCP) ile küresel gıda zincirinin güvenliğini garanti altına almak için HACCP ve ISO standartlarına göre oluşturulmuş uluslararası bir standart olan ISO 22000'in uygulanması, özellikle kamu kurumlarında sunulan toplu yemek hizmetlerinin güvenilirliği açısından kritik öneme sahiptir. Bu sistemlerin işletmelerde etkin biçimde hayata geçirilmesi ve denetlenmesi, gıdanın güvenliğini sağlama hedefinin eksiksiz şekilde yerine getirilebilmesi için zorunludur. Söz konusu denetim mekanizmalarının şüpheye yer bırakmayacak biçimde yürütülmesi ise kamu kurumlarında istihdam edilecek gıda mühendislerinin aktif ve yetkin rol almasıyla mümkündür.

İlçe müdürlüklerinde gıda denetimlerinin çoğu zaman il merkezlerinden gönderilen ekiplerce yapılması nedeniyle denetimlerde gecikme, iş yükü artışı ve etkinlik kaybı yaşandığı yönündeki eleştiriler de mevcuttur.

Bakanlık bünyesinde görev alan gıda mühendislerinin sayısının ciddi ölçüde azalması denetimlerin sıklığını ve verimini de azaltmaktadır. Tüketicinin korunmasını esas alan gıda güvenliğinin sağlanması açısından, kamuda gıda mühendisi istihdamının artırılması, denetim mekanizmalarının etkinliğinin geliştirilmesi, il-ilçe teşkilatlarındaki kapasite sorunlarının ve gıda güvenliği alanındaki mevcut yapısal eksikliklerin giderilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Güncel verilere göre Bakanlığınız bünyesinde kaç gıda mühendisi görev yapmaktadır? 2026 yılı için kaç gıda mühendisi alımı yapılacaktır?
- 2- Bakanlığınız bünyesinde görev yapan gıda kontrol görevlilerinin mesleklere göre dağılımı nedir? Kaç gıda mühendisi kontrol görevlisi olarak görev yapmaktadır?
- 3- Gıda kontrol görevlilerinin gıda mühendisleri dışında meslek sahiplerine yaptırılmasının gerekçesi nedir?
- 4- Türkiye genelinde işletmeler hangi sıklıkta ne şekilde denetlenmektedir? Denetimlerin yetersiz ve etkin yapılmadığı iddiasına ilişkin açıklamanız var mıdır?
- 5- 2026 yılı için denetim sıklığını ve etkinliğini arttırmaya yönelik planlamanız var mıdır?
- 6- İlçe müdürlüklerinde gıda denetimlerinin çoğu zaman il merkezlerinden gönderilen ekiplerce yapıldığı doğru mudur?
- 7- İlçelerde il merkezinden gelen ekipler tarafından denetim yapılması denetimlerde gecikmelere ve iş yükü artışına neden olduğu iddiasına ilişkin açıklamanız var mıdır?

- 8- Gıda mühendisi istihdamı konusunda yerel yönetimlerle iş birliği yapmakta mısınız?
- 9- Kamu kurumlarında yemek hizmetlerini denetlemesi için kamu personeli statüsünde gıda mühendisleri istihdam edilmesi sağlanacak mıdır?
- 10- Halkın güvenilir gıdaya erişimi için gıda mühendislerinin denetimlerde etkinliği arttırılacak mıdır?
- 11- HACCP ve ISO 22000'in etkin bir şekilde uygulanması sağlanacak mıdır?
- 12- Özel sektörde görev yapan gıda mühendislerinin çalışma koşullarının ve özlük haklarının iyileştirilmesi için ilgili kurumlarla iş birliği yapacak mısınız?
- 13- Gıda güvenliğini sağlamak, taklit-tağşişi engellemek için bütüncül politikalar üretecek misiniz?